

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

Plan van Aanpak

Beleidsplan Openbare Ruimte

Opdrachtgever: college

Uitgevoerd door: cluster BO

1. Inleiding – De wereld verandert, de openbare ruimte blijft

Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor een groot deel van de openbare ruimte. De openbare ruimte is de (buiten)ruimte waar iedereen gebruik van maakt. Denk aan wegen, bossen, grasvelden, speelplaatsen, sloten en vijvers. Dat is een groot deel van de leefomgeving van onze inwoners, ondernemers, organisaties en bezoekers. Daarom zijn er veel wensen, belangen en meningen om mee te wegen bij keuzes over de openbare ruimte. En er zijn flinke budgetten nodig voor de inrichting en het beheer & onderhoud ervan.

In 2014 stelde de gemeenteraad het Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR) 2014-2024 vast. In dat plan maakte de raad keuzes over:

- De functies van de openbare ruimte (verkeer, wonen, landschap, natuur etc.), per gebied (woonomgeving, centrum, bos/park etc.);
- Het onderhoudsniveau en de kosten van het beheer & onderhoud van de openbare ruimte, en
- De wijze waarop inbreng van inwoners wordt meegenomen bij keuzes over de openbare ruimte (inwonersinitiatieven, inspraak bij nieuwe inrichting en renovaties etc.).

Het BOR uit 2014 loopt dit jaar (2024) af. En er zijn inmiddels nieuwe thema's en opgaven, die destijds nog niet zo sterk zijn meegewogen. Denk bijvoorbeeld aan gezondheid/bewegen en klimaatadaptatie. En de omgevingsvisie is erbij gekomen, als beleidsdocument voor de fysieke leefomgeving van de hele Noordoostpolder.

Het BOR is niet alleen een 'gewoon' gemeentelijk beleidsplan. Het heeft ook een specifieke juridische grondslag. Dat is de *Financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder*¹. Daarin staat dat de raad eens per vier jaar een beleidsplan vaststelt met keuzes over de onderhoudsniveau's i.r.t. de kosten daarvan en de benodigde budgetten.

2. Doelstelling en resultaat – Een nieuw BOR (beleidsplan openbare ruimte)

We maken een nieuw Beleidsplan Openbare Ruimte (BOR). Het plan geeft inwoners, organisaties en ondernemers duidelijkheid over wat zij van de gemeente kunnen verwachten.

Met dit plan stelt de raad het beleidskader vast voor:

- ✓ De afweging tussen functies in de openbare ruimte per gebied (denk aan de functies: verkeer, wonen, landschap, natuur, duurzaamheid, bewegen, etc.);
- ✓ Het onderhoudsniveau, de planning en de kosten van de inrichting en het beheer & onderhoud van de openbare ruimte, en
- ✓ De participatie van inwoners bij beheer & onderhoud, inrichting en gebruik van de openbare ruimte (inwonersinitiatieven, inspraak bij nieuwe inrichting en renovaties etc.).

---

¹ In artikel 22, tweede lid van de 'Financiële beheersverordening gemeente Noordoostpolder' staat dat het college minstens eens per vier jaar een nota aanbiedt met het beleidskader voor het onderhoudsniveau, de planning en de kosten voor het onderhoud van: openbaar groen, water, wegen, kunstwerken en straatmeubilair. Het BOR is die nota.

Hiermee vormt het BOR de basis voor keuzes over:

- de inrichting van de openbare ruimte (denk aan ontwerpen en investeringen bij inrichting van nieuwe gebieden of bij grootschalige renovatie van bestaande terreinen);
- het beheer van de openbare ruimte (denk aan beheerplannen en opdrachten/bestekken voor regulier beheer en onderhoud);
- inwonersparticipatie bij inrichting, beheer en gebruik van de openbare ruimte (inspraak, inwonersactiviteiten, financiële vergoeding/Right to challenge etc.);
- het stellen van regels voor het gebruik van de openbare ruimte/fysieke leefomgeving (bijv. in verordeningen, het omgevingsplan en beleidsregels);
- het bieden van subsidies, informatie of ondersteuning aan inwoners, organisaties of ondernemers die een bijdrage leveren aan doelen voor de openbare ruimte/fysieke leefomgeving (bijv. vergroening op eigen terrein die de natuurwaarde en/of de waterhuishouding op het openbaar terrein ondersteunt).

3. Aanpak – Zo maken wij het nieuwe BOR

3.1 Werkwijze (fasering & planning)

Het proces bestaat uit de volgende stappen:

1. Inventarisatie & onderzoek (mei – augustus 2024)
  - a) Wat zijn de gemeentelijke opgaven en ambities die om inrichting en beheer van de openbare ruimte vragen?
Methode: Bureauonderzoek (omgevingsvisie, overig bestaand beleid&informatie, landelijke en provinciale programma's etc.).
  - b) Wat vinden de bewoner, organisaties en ondernemers van de openbare ruimte? Wat zijn hun wensen en verwachtingen? En wat is hun waardering van de huidige situatie.
Methode: De verschillende doelgroepen (inwoners, ondernemers, woningbouwcorporatie, dorpsbelangen, medeoverheden etc.) worden betrokken met passende methoden, zoals bijvoorbeeld enquête, interviews of een bijeenkomst (zie ook paragraaf 5).
  - c) Welke kosten en prestaties leveren wij in de huidige situatie? En hoe verhoudt zich dat tot de wensen, mogelijkheden en referenties?
Methode: Onderzoek door (extern) ingenieursbureau en de bestaande gegevens.
2. Analyse (augustus-december 2024)
  - a) Waar liggen de knelpunten/uitdagingen (per gebiedstype)?
Methode: Werksessie met medewerkers van verschillende vakgebieden (technisch vakspecialisten, stedenbouw, projectleiders, beleidsmedewerkers, toezichthouders, vergunningverleners, RO-medewerkers, IGW-ers etc.).
  - b) Uitdagingen in beeld brengen voor college, raad en collega's
Methode: Compact rapport maken en ter info delen met college, raad en collega's (Voor de raad is dit de **beeldvormende stap in het proces**).
  - c) Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen/varianten? (per gebiedstype, in processtappen, in identiteit/houding/rol (liberaal/sociaal).

Methode: Werksessie met medewerkers van verschillende vakgebieden (technisch vakspecialisten, stedenbouw, projectleiders, beleidsmedewerkers, toezichthouders, vergunningverleners, RO-medewerkers, IGW-ers etc.) en college.

3. Keuzes maken (raadsvergadering februari 2025 (december 2024 in college))
  - a) Welke oplossingsrichting/variant wil de raad uitwerken tot beleid? (per gebiedstype)
Methode: Oplossingsrichtingen/varianten in een keuzenota voorleggen aan de raad(scommissie). Met voor- en nadelen per variant, zodat ze onderling afgewogen kunnen worden bij het uitspreken van een voorkeur. Dit is de **oordeelsvormende stap in het proces**.
4. Beleid uitwerken (Q1 en Q2 2025)
  - Nadere berekeningen en uitwerkingen maken (bijv. kosten doorrekenen, kaart- en beeldmateriaal maken, vakinhoudelijke uitwerking per gebied/aspect, uitwerking participatiestrategie, uitvoeringsparagraaf).
  - Beleidsplan schrijven en opmaak regelen.
  - Concept laten toetsen op alle aspecten (vaktechnisch, juridisch, financieel, leesbaarheid etc.).
5. Besluitvorming (Q3/Q4 2025)
  - Behandeling in college en raad. Dit is de **besluitvormende stap in het proces**.
  - Bekendmaking (juridisch en communicatief).
6. Implementatie & uitvoering (na definitieve vaststelling)
  - Intern bekend maken.
  - Uitvoeringsacties in beeld brengen en beleggen bij juiste cluster/team/medewerker.
  - Afspraken maken over monitoring, voortgangsrapportage en evaluatie.

3.2 Organisatie

We werken met een compacte werkgroep en een (veel) grotere schil daaromheen. Zo kunnen we efficiënt werken. Bij dit proces zijn veel medewerkers en externen betrokken die normaal ieder vooral vanuit één onderdeel/vakgebied/opgave met de openbare ruimte bezig zijn. Juist de onderlinge combinatie van al die onderdelen, vormt het BOR. Dat vraagt om andere competenties dan die normaal bij het leveren van inbreng vanuit één vakgebied worden ingezet. Daarom ligt het accent in dit proces op het 'ophalen van inbreng' en 'het begeleiden van interactie'.

De werkgroep bestaat uit: een procesbegeleider, een ondersteuner, een beleidsmedewerker/schrijver, een communicatieadviseur, twee vakinhoudelijk medewerkers en een stedenbouwkundige.

De grotere schil bestaat uit: medewerkers van diverse clusters en externen zoals inwoners, ondernemers en organisaties (zie paragraaf 5).

5. Participatie – Inwoners denken mee

Veel partijen hebben belang bij de openbare ruimte. Denk aan: inwoners en ondernemers, maar ook organisaties zoals dorpsbelangen, de woningbouwcorporatie en mede-overheden. Vanzelfsprekend vragen wij hun inbreng bij het maken van het BOR. Voorafgaand aan het opstellen van dit plan van aanpak is een analyse gemaakt van alle doelgroepen (factor C-analyse). Dit leverde het beeld op dat er circa 35 doelgroepen te onderscheiden zijn, onderverdeeld in gebruikers, beïnvloeders, beslissers en meedenkers/experts. De resultaten uit de factor C-analyse zijn gebruikt bij het schrijven van paragraaf 3.1 van dit plan van aanpak en zullen ook gebruikt worden bij de uitvoering ervan.

6. Financiën

Het inhuren van specialistische ondersteuning kost ca. € 50.000. Dit zijn de kosten voor: onderzoek naar de prestaties (areaal, inrichting, beheer etc. i.r.t. kosten en kentallen), maar ook de ondersteuning bij het uitwerken van de varianten en het maken van nadere berekeningen en beeldmateriaal bij het opstellen van het plan. Voor deze kosten wordt het budget gebruikt dat beschikbaar is op de kostenplaats van cluster BO. Het gaat om werkzaamheden binnen het reguliere proces waarvoor we zelf de menskracht en expertise niet in huis hebben.

7. Risico's

Het BOR wordt in dezelfde periode gemaakt als waarin ander beleid wordt gemaakt, zoals de investeringsstrategie van het programma 'Voorzien in infra' en het omgevingswetprogramma 'Volkshuisvesting'. En ook de Omgevingsvisie is nog niet definitief. Daarnaast wordt nog gesproken over een barcode. De inhoud van al deze stukken hangt met elkaar samen en vraagt daarom ook in proces om goede afstemming. Het risico bestaat dat daarom dat er tussentijds nog aanpassingen nodig zijn in het proces van het BOR. Dat zal dan misschien voor vertraging zorgen. De planning lijkt nu goed, maar er zitten meerdere momenten met aanlevertermijnen in, waardoor er toch weinig speling is.